



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **B. M. S.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. et. Mgr. Markem Čechovským, Ph. D.
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024 č.j. MV-39133-4/SO-2024

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024 č. j. MV-39133-4/SO-2024 se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Soud ukládá žalobci, aby soudu do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku sdělil
 - a) název poskytovatele platebních služeb (banky) a číslo účtu, na který má být převedena částka odpovídající přeplatku na soudnímu poplatku, o jehož vrácení bylo rozhodnuto,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

- b) nebo není-li to možné, poštovní adresu místa, popř. jméno a příjmení osoby, které má být částka vyplacena prostřednictvím poštovní poukázky.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024, č. j. MV-39133-4/SO-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce a v části výroků I. a II. bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 22. 1. 2024, č.j. OAM-868-28/PP-2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), proti výroku III. prvostupňového rozhodnutí bylo odvolání zamítnuto jako nepřípustné. Prvostupňovým rozhodnutím bylo o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu podané dne 18. 1. 2023 rozhodnuto tak, že ve výroku I. byla podle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobce zamítnuta, neboť žalobce v době podání setrval na území na základě výjezdního příkazu, ve výroku II. byla podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobci stanovena lhůta k vycestování z území ČR do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, ve výroku III. byl vyloučen odkladný účinek odvolání proti výroku II. rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v prvním žalobním bodě namítal, že použitý zamítací důvod dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců zjevně absentuje, neboť žalobce v den podání předmětné žádosti (18. 1. 2023) jednoznačně nepobýval na území na základě výjezdního příkazu. Správní orgány sice uvedly, že žalobce dne 18. 1. 2023 pobýval na území na základě fikce dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, a to v důsledku přiznání odkladného účinku žalobám proti rozhodnutí o zastavení řízení o jeho žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia, avšak na druhou stranu nelogicky uvedly, že na žalobce lze vlastně pohlížet, jakoby v rozhodné době pobýval na základě výjezdního příkazu. Nepopíral, že v minulosti mu byly výjezdní příkazy vydány, byla mu uložena povinnost opustit území, dle které měl vycestovat do 6. 2. 2019, za tím účelem mu byl vyznačen výjezdní příkaz, toto rozhodnutí však bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2019 č.j. 41 A 53/2018-67 s ohledem na jeho nepřiměřenost vyplývající ze studia žalobce. Vzhledem k tomu, že žalobci obživila fikce pobytu dle § 47 odst. 4 v důsledku přiznání odkladného účinku žalobám proti rozhodnutí o zastavení řízení o jeho žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia, nebyla mu již povinnost vycestovat v žádné formě znovu uložena. Argumentace žalované pobytovou minulostí je irelevantní, neboť žalobce v době podání žádosti neměl vyznačený platný výjezdní příkaz, což uznává žalovaná, když uvádí, že žalobce byl na území oprávněn pobývat do 28. 12. 2023, kdy bylo pravomocně ukončeno řízení o jeho žalobě vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 A 7/2020. Téhož dne bylo ukončeno i řízení vedené u téhož soudu pod sp. zn. 29 A 34/2018, kde byl rovněž žalobě přiznán odkladný účinek. Shrnutí, že po celou dobu od roku 2017 do

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

28. 12. 2023 pobýval na území na základě přiznaného odkladného účinku, použitý zamítací důvod tak nebyl dán, neměl vyznačený výjezdní příkaz ani uloženou povinnost vycestovat. Na tom nic nemění ani skutečnost, že správní orgán I. stupně odmítal žalobci vyznačovat překlenovací štítky, neboť tvrdil, že odvolání proti usnesení o zastavení řízení nemá odkladný účinek. Žalobce ani materiálně nespadá do kategorie osob, kterým by zákonodárce úpravou dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zamýšlel zabránit v pobytu na území ČR.

3. Ve druhém žalobním bodě žalobce poukazoval na to, že napadené rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, nebyl proveden test přiměřenosti, žalobce přitom na území žije již dlouhou dobu, vystudoval zde veřejnou vysokou školu, od roku 2017 řeší problém se svým pobytem, našel si partnerku, za kterou se přistěhoval do Prahy a zasnoubili se. Jeho partnerka se jmenuje K. L., nar., žalobce s ní a s její nezletilou dcerou N. A. A., nar., sdílí společnou domácnost a jsou na něj finančně a emocionálně navázány. Nezletilá bere žalobce jako svého faktického otce a on ji bere jako nevlastní dceru, ačkoli zatím nedošlo k osvojení, oba jsou původem z Afriky, její biologický otec v jejím životě absentuje, žalobce je otcovskou figurou a zároveň vypadá jako ona. Žalobce má se snoubenkou pronajatý byt, od společného nastěhování sdílí finance a podílí se na domácnosti, žalobce do doby prvostupňového rozhodnutí podporoval svou rodinu finančně, těsně před tím získal bakalářský titul v oboru ekonomika a management a měl dobře placenou práci (viz smlouva ve spise), v současnosti žijí pouze z příjmů snoubenky, která pracuje jako pomocná kuchařka, a z úspor žalobce, které se však ztenčují a zbylé by musel vynaložit na vycestování do země původu. Pokud by tedy žalobce vycestoval, musela by si jeho snoubenka a její dcera sehnat jiné bydlení, protože současné by si bez pomoci žalobce nemohly dovolit, nelze přitom odhadnout, kdy by se žalobce mohl vrátit. Pokud by obě vycestovaly se žalobcem, bylo by to pro ně ekonomicky velmi náročné, navíc by šlo o změnu kulturního a jazykového prostředí, což by dopadlo zejména na nezletilou N. Není zde jediný zájem státu, který by převážil nad soukromými zájmy žalobce a jeho rodiny. Vzhledem k délce pobytu, absolutní bezúhonnosti a míře integrace by případné lpění na otázce pobytového oprávnění v době podání žádosti bylo přepjatým formalismem. Žalobce to namítal již v odvolání, žalovaná měla tuto otázku přezkoumat, rovněž byl pominut nejlepší zájem dítěte, kdy žalobce je faktickým otcem nezletilé.
4. Ve třetím žalobním bodě namítal, že žalovaná výslovně odmítla zohlednit unijní úpravu, která na případ dopadá, její závěr o výlučném dopadu české právní úpravy na straně 8 napadeného rozhodnutí je nepravdivý a již byl řešen judikaturou, což žalobce uvedl v odvolání. Přechodný pobyt dle § 87b a s tím spojené zamítací důvody dle § 87e zákona o pobytu cizinců je „směrnice“ pobytovým oprávněním, k tomu viz rozsudky NSS ze dne 13. 11. 2023 č.j. 1 Azs 106/2023-75 a ze dne 22. 2. 2024 č.j. 6 Azs 45/2023-28, jde o zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu. Tyto závěry se uplatní i ve vztahu k rodinným příslušníkům dle čl. 3 odst. 2 písm. b) směrnice 2004/38/ES, kam spadá též žalobce. Žalovaná pak eurokonformní aplikaci zamítacího důvodu odmítá a tím odmítá zohlednit soukromý a rodinný život žalobce tak, jak jí ukládá směrnice.
5. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav, žalovaná se nevypořádala s odvolací argumentací žalobce, uzavřela, že žalobce svou integraci a vybudované vazby na území neprokázal, přitom však opomenula, že žalobce poskytl celé penzum důkazů, čímž svou povinnost splnil, a dále požadoval výslech svůj a výslech své partnerky, kterými chtěl prokázat hloubku vztahu a ekonomickou závislost. Namítal, že jeho snoubenka jako nositelka oprávnění k volnému pohybu a

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

pobytu v rámci EU měla být v řízení slyšena, a to dle právní úpravy účinné do 30. 6. 2023 jako vedlejší účastník dle § 27 odst. 2 správního řádu. Správní orgán měl sám i bez návrhu zjistit všechny rozhodné skutečnosti týkající se nejlepšího zájmu dítěte, k tomu viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2024 č.j. 6 Azs 248/2023-24.

6. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, rovněž požadoval náhradu nákladů řízení. Dále navrhl, aby soud přiznal žalobě odkladný účinek.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná odkázala na odůvodněné napadeného rozhodnutí, neboť některé námitky byly vzneseny už v odvolání a žalovaná se s nimi vypořádala.
8. Dále uvedla, že v řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia platnost fikce pobytu dle § 47 zákona o pobytu cizinců zanikla nabytím právní moci rozhodnutí žalované ze dne 25. 1. 2018 č.j. MV-139008-5/SO-2017, tj. ke dni 30. 1. 2018, žalobci byly opakovaně vydány vízové štítky, na základě kterých ale nebyl oprávněn na území podat žádost o povolení k přechodnému pobytu. V rámci povinnosti opustit území České republiky žalobce na základě vydaného výjezdního příkazu v době do 12. 11. 2017 z území nevycestoval a dne 13. 11. 2017 s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Následně mu bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR do 6. 2. 2019. V důsledku soudem přiznaného odkladného účinku žalobě byl této povinnosti zproštěn, ale pouze dočasně, soudní řízení bylo pravomocně ukončeno dne 28. 12. 2023, čímž skončila i platnost odkladného účinku. V době platnosti výjezdního příkazu, konkrétně dne 18. 1. 2023, žalobce podal žádost o povolení k přechodnému pobytu na území ČR. V průběhu řízení o správním vyhoštění žalobce nebyl oprávněn na území ČR pobývat, jde pouze o možnost zde setrvat. Žalobci neplyne z unijních právních předpisů právo na udělení pobytového oprávnění, neboť žádá o přechodný pobyt jako druh, tedy rodinný příslušník spadající pod definici dle čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, zamítnutí žádosti není opatřením omezujícím volný pohyb a není jím dotčeno právo pobytu na území ČR v budoucnu.
9. Dále by bylo možno přisvědčit žalobci, že na území došlo k jeho integraci a vybudoval si osobní, ekonomické a sociální vazby, nic takového však v řízení neprokázal, partneři sdílejí společnou domácnost od října 2022, nejsou však manželé, otcem nezletilý je pan A. P. C., stání příslušnosti Nigerijská federativní republika, nikoli žalobce, který k ní nemá vyživovací povinnosti, ani jiná práva a povinnosti. Nebylo namístě doplňovat skutkový stav ohledně existence trvalého partnerského vztahu s družkou, neboť skutečnosti tvrzené žalobcem nebyly dostatečné k přijetí závěru, že by se mohlo jednat o nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života, nebylo tak nutné provádět výsledky žalobce a jeho družky či šetření OSPOD. Bylo nadbytečné, aby se žalovaná zabývala samotnou existencí partnerského vztahu, neboť tento závěr by na posouzení žádosti nemohl nic změnit, nebylo tak její povinností dovozovat případný zásah z fotografií, printscreenů společné komunikace či čestných prohlášení. V případě vycestování nebude zasazeno do práv nezletilé, která má na území matku i svého biologického otce. Neudělení pobytového oprávnění není takový zásah, aby mohl být porušen čl. 8 Úmluvy. Rozhodnutí o žádosti se na družku nevztahuje, přímé dotčení na jejích právech a povinnostech není dáno, neměla tudíž ani být účastnicí řízení.
10. V postupu správních orgánů neshledala pochybení a navrhla zamítnutí žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

IV. Hodnocení Městským soudem v Praze

11. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Soud po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť postupoval dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.
13. Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který má s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky přihlášeným k trvalému pobytu na území řádně doložený trvalý partnerský vztah.*
14. Podle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců *ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel, který není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2, v době podání této žádosti setrvává na území na základě výjezdního příkazu.*
15. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců *ministerstvo v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí žadateli výjezdní příkaz; žadatel je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.*
16. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 18. 1. 2023 žádost rodinného příslušníka občana EU o vydání povolení k přechodnému pobytu, uvedl, že se považuje za rodinného příslušníka K. L., státní občanky ČR. Správní orgán I. stupně prvostupňovým rozhodnutím ze dne 22. 1. 2024 žádost zamítl z důvodu dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce v době podání setrval na území na základě výjezdního příkazu. Vyšel z toho, že žalobce se považuje za rodinného příslušníka své partnerky z důvodu jejich faktického partnerského vztahu dle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, takový cizinec je oprávněn tuto žádost podat pouze pokud v okamžik jejího podání pobývá na území ČR oprávněně, to neplatí, pokud zde pobývá na základě výjezdního příkazu či krátkodobého víza; nejsou-li tyto podmínky splněny, je správní orgán povinen žádost zamítnout. Shrnuje pobytovou historii žalobce, který na území ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia platného od 14. 9. 2016 do 13. 9. 2017, dne 14. 9. 2017 podal žádost o jeho prodloužení, nepodal jí však v zákonné lhůtě, tedy nadále pobýval na území ČR nelegálně, z těchto důvodů mu byl udělen dne 14. 9. 2017 výjezdní příkaz s platností do 12. 11. 2017. Se žalobcem bylo dne 13. 11. 2017 zahájeno řízení o správním vyhoštění z důvodu jeho neoprávněného pobytu, které bylo dne 4. 1. 2018 změněno na řízení o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců; možnost setrávat na území po dobu řízení o správním vyhoštění pak neznamená, že by byl pobyt cizince oprávněný. Ve věci žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia bylo řízení rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 25. 9. 2017 zastaveno dle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť tuto žádost podal v době, kdy k tomu nebyl oprávněn, žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 1. 2018 č.j. MV-139008-5/SO-2017 rozhodnutí potvrdila, v rámci řízení o žalobě Krajský soud v Brně usnesením č.j. 29 A 34/2018-22 přiznal žalobě odkladný účinek a následně svým rozhodnutím věc vrátil k dalšímu řízení dne 16. 10. 2019, Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti a rozhodnutím č.j. 8 Azs 314/2019-39 rozsudek Krajského soudu v Brně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

ze dne 16. 10. 2019 č.j. 29 A 34/2018-62 zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, mezitím žalovaná znovu rozhodla dne 11. 12. 2019 č.j. MV-139008-23/SO-2017, Krajský soud v Brně usnesením ze dne 3. 3. 2020 č.j. 29 A 7/2020-46 přiznal žalobě odkladný účinek, poté rozsudkem ze dne 28. 11. 2023 č.j. 29 A 7/2020-66 žalobu zamítl a věc byla pravomocně ukončena dne 29. 12. 2023. Uvedl, že je-li přiznán žalobě proti zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu odkladný účinek, cizinec může pobývat na území, pokud mu dříve vznikla a stále platí fikce dle § 47 zákona o pobytu cizinců, dle § 47 odst. 11 se oprávnění k pobytu osvědčí vízovým štítkem, z uvedeného důvodu byly žalobci opakovaně vydány vízové štítky (osvědčení o žádosti), na základě kterých ale nebyl oprávněn podat na území žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu. Žalobce směl i nadále pobývat na území na základě soudem přiznaného odkladného účinku podané žalobě, dne 18. 1. 2023 podal předmětnou žádost a byla mu přiznána fikce pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců. Z toho dovodil, že podal svou žádost v době platnosti výjezdního příkazu resp. v době odkladného účinku rozhodnutí o povinnosti opustit území, a proto je naplněn důvod pro zamítnutí žádosti dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců; respektive, účastník nevycestoval v rámci povinnosti opustit území na základě výjezdního příkazu v době do 12. 11. 2017, dne 13. 11. 2017 s ním bylo zahájeno správní vyhoštění, následně mu bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území do 6. 2. 2019, v důsledku soudem přiznaného opakovaného odkladného účinku žalobě byl sice této povinnosti zproštěn, ale jen dočasně, soudní řízení bylo pravomocně ukončeno dne 28. 12. 2023, čímž skončila současně i platnost přiznaného odkladného účinku.

17. Žalovaná k naplnění podmínek dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců zopakovala stejná skutková zjištění jako správní orgán I. stupně, ke kterým doplnila, že dne 31. 1. 2024 byl žalobci opakovaně udělen výjezdní příkaz s platností od téhož dne, a dne 5. 3. 2024 bylo se žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. Souhlasila se správním orgánem I. stupně že žalobce nesplňuje zákonnou podmínku pro podání žádosti, neboť jí podal v době, kdy setrval na území ČR na základě výjezdního příkazu resp. v době, kdy mu byla pravomocným rozhodnutím stanovena povinnost z ČR vycestovat. I když žalobce v době řízení o správním vyhoštění mohl setrvat na území ČR, nezakládalo mu to žádné právo pobytu na území. Zopakovala průběh řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a následné vydání vízových štítků, které však nejsou pobytovým oprávněním. Zopakovala, že účastník nevycestoval v rámci povinnosti opustit území na základě výjezdního příkazu v době do 12. 11. 2017, dne 13. 11. 2017 s ním bylo zahájeno správní vyhoštění, následně mu bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území do 6. 2. 2019, v důsledku soudem přiznaného opakovaného odkladného účinku žalobě byl sice této povinnosti zproštěn, ale jen dočasně, soudní řízení bylo pravomocně ukončeno dne 28. 12. 2023, čímž skončila současně i platnost přiznaného odkladného účinku.
18. Soud považuje napadené rozhodnutí co do odůvodnění naplnění podmínek dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců za nepřezkoumatelné, neboť je nesrozumitelné. Z doslovného znění předmětného zákonného ustanovení se podává, že ministerstvo žádost zamítne, jestliže žadatel v době podání žádosti setrává na území na základě výjezdního příkazu.
19. Žalovaná spatřovala naplnění podmínek předmětné skutkové podstaty v tom, že žalobce podal svou žádost v době platnosti výjezdního příkazu resp. v době odkladného účinku rozhodnutí o povinnosti opustit území. Z toho však není jasné, jak žalovaná dospěla

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

k závěru, že podmínky daného ustanovení jsou naplněny i v situaci, kdy žadatel pobývá na území v době odkladného účinku rozhodnutí o povinnosti opustit území, zákon přímo takovou možnost v § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců nestanoví, přičemž ani ze zákonné úpravy nevyplývá, že by se jednalo o identické situace. Výjezdní příkaz dle § 50 zákona o pobytu cizinců a povinnost opustit území dle § 50a a násl. téhož zákona se stanovením doby k opuštění území jsou rozdílné instituty zákona o pobytu cizinců.

20. Pokud měla žalovaná v napadeném rozhodnutí na mysli, že žalobce podal svou žádost v době platnosti výjezdního příkazu, pak není jasné, o jaký konkrétní výjezdní příkaz se mělo jednat. Podle skutkových zjištění totiž žalobci byl vydán dne 14. 9. 2017 výjezdní příkaz s platností do 12. 11. 2017, dále se žalovaná o vydání jiného výjezdního příkazu nezmiňuje, pouze v závěru upozornila na výjezdní příkaz ze dne 31. 1. 2024 s platností od téhož dne, tento však již byl vydán více než rok po podání žádosti. Pokud tedy žalovaná míní, že žalobce v době podání žádosti (tj. dne 18. 1. 2023) setrval na území na základě výjezdního příkazu ze dne 14. 9. 2017, který byl platný do 12. 11. 2017, pak není jasné, z čeho dovodila trvání platnosti výjezdního příkazu i ke dni 18. 1. 2023. Podle tehdejší právní úpravy § 50 odst. 4 zákona o pobytu cizinců totiž bylo možné výjezdní příkaz stanovit maximálně na dobu 60 dnů. Výjezdní příkaz je omezen na krátkou dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z území (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 4. 2014 č.j. 6 Azs 21/2014-32). Dle rozsudku NSS ze dne 31. 10. 2018 č.j. 7 Azs 43/2018-25: *„Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu tedy vyplývá, že výjezdní příkaz jako administrativní opatření se udělí vždy při existenci skutečností předvídaných v § 50 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Výjezdní příkaz slouží pouze jako doklad, resp. administrativní opatření, které sice cizince opravňuje k přechodnému pobytu na území a nelze jej prodloužit, avšak jen po krátkou dobu a za striktně stanoveným účelem, kterým je provedení neodkladných úkonů a vycestování z území.“* K tomu rovněž viz rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 Azs 16/2005-34, publ. pod č. 808/2006 Sb. NSS. Z toho plyne, že výjezdní příkaz je krátkodobým institutem s pevně stanoveným účelem, jehož platnost nelze prodloužit. Žalovaná tedy nijak nevysvětlila, jak mohl být výjezdní příkaz, o kterém uvedla, že byl platný do 12. 11. 2017, být v platnosti i době podání žádosti ke dni 18. 1. 2023, v tomto směru úvahy žalované chybí a není tak jasné, jakým konkrétním způsobem měly být naplněny podmínky § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců, o které žalovaná opřela zamítnutí žádosti žalobce. V tom lze spatřovat hlavní deficit napadeného rozhodnutí.
21. Jak je uvedeno výše, není jasné, jak žalovaná dospěla k závěru, že podmínky daného ustanovení jsou naplněny i v situaci, kdy žadatel pobývá na území v době odkladného účinku rozhodnutí o povinnosti opustit území. Nicméně, i kdyby taková situace rovněž naplňovala skutkovou podstatu dle § 87e odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců, což žalovaná nijak neodůvodnila, neuvedly správní orgány jasně a srozumitelně, o které rozhodnutí o povinnosti opustit území se mělo jednat (tedy zejména jeho číslo jednací a datum), přičemž takové rozhodnutí ani není součástí spisu, a kterým rozhodnutím soudu byl přiznán odkladný účinek a do kdy. Žalovaná k tomu dále uvedla, že žalobci bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území v době do 6. 2. 2019, v důsledku soudem přiznaného (opakovaného) odkladného účinku žalobě byl žalobce této povinnosti zproštěn, ale pouze dočasně, soudní řízení pod č.j. 29 A 7/2020 (které se však netýkalo rozhodnutí o povinnosti opustit území – pozn. soudu) bylo pravomocně ukončeno dne 28. 12. 2023, čímž skončila i platnost přiznaného odkladného účinku žalobě. V rozhodnutí před tím zmiňovala nikoli soudní řízení proti rozhodnutí o

povinnosti opustit území, ale pouze soudní řízení vedená Krajským soudem v Brně pod sp. zn. 29 A 7/2020 a 29 A 34/2018 ohledně rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, přičemž součástí spisu jsou též rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2020 č.j. 29 A 7/2020-46 a rozhodnutí ze dne 29. 3. 2018, č.j. 29 A 34/2018-22, kterými soud podaným žalobám ve věci prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu žalobce přiznal odkladný účinek. Rozhodnutí o povinnosti opustit území však nebylo žalovanou dostatečně označeno, ani není součástí spisu, stejně tak ani rozhodnutí, kterým měl být žalobě proti tomuto rozhodnutí přiznán odkladný účinek. Případně, pokud měla žalovaná na mysli rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2020 č.j. 29 A 7/2020-46 a ze dne 29. 3. 2018, č.j. 29 A 34/2018-22 o odkladných účincích v řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, pak řádně nevysvětlila, jaký vliv resp. právní účinky měla dle jejího názoru tato rozhodnutí v jiných řízeních na zmíněné rozhodnutí o povinnosti opustit území. To vše rovněž způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

22. V této souvislosti je třeba též upozornit, že úvahy žalované jsou chybné i co do hodnocení fikce oprávněnosti pobytu dle § 47 zákona o pobytu cizinců v důsledku usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2020 č.j. 29 A 7/2020-46 a ze dne 29. 3. 2018, č.j. 29 A 34/2018-22 o odkladných účincích. Podle ust. § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném ke dni 14. 9. 2017, platilo, že *pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, ačkoli žádost byla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti*. Podle odstavce 1 však platilo, že žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.
23. Soud k tomu odkazuje na závěry přijaté v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 6. 2021 č.j. 41 A 53/2018-118, kde rozhodoval o žalobě proti rozhodnutí ze dne 22. 8. 2018 č.j. CPR-22373-2/ČJ-2018-930310-V242 o povinnosti opustit území uložené žalobci: *„Pokud cizinec včas podá žádost o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu, jehož platnost uplyne dříve, než správní orgány o této žádosti pravomocně rozhodnou, počítá zákon o pobytu cizinců v § 47 odst. 4 s nastolením tzv. „fikce pobytu“. V případě, že správní orgány následně žádost zamítnou či řízení zastaví a cizinec podá žalobu, které soud přizná odkladný účinek, dojde k navození stavu, „jako by řízení pravomocně ukončeno nebylo“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Azs 113/2017-20, bod 17). Cizinec se pak bude nacházet ve fázi před vydáním odvolacího rozhodnutí, tedy zpátky v režimu fikce. To potvrzuje i komentářová literatura, podle které „[s]vébytný účinek vyvolává též přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k pobytu dle zákona o pobytu cizinců nebo rozhodnutí o zastavení takového řízení. Zákon o pobytu cizinců totiž konstruuje fikci, že žadatel je oprávněn na území České republiky pobývat na základě předchozího povolení k pobytu, které se považuje za platné, dokud nenabude právní moci rozhodnutí o jeho nové žádosti [...]. Důsledkem přiznání odkladného účinku žalobě je, že se na rozhodnutí žalovaného nehledí jako na pravomocné, tudíž fikce [...] se obnovuje, neboť o žádosti dosud nebylo pravomocně rozhodnuto“ (Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 581).*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

24. *Nastolení fikce pobytu zákon o pobytu cizinců podmiňuje tím, že žádost o povolení k pobytu nebo jeho prodloužení cizinec podá v souladu s podmínkami uvedenými v § 47 odst. 1 až 3. Podle odstavce 1 platí: „Žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti.“ (zvýraznění doplnil krajský soud). Pokud by tedy žalobce podal žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu včas, přiznání odkladného účinku jeho žalobě by skutečně mělo za následek „prodloužení“ fikce pobytu. Vrátilo by jej do doby, kdy o jeho žádosti nebylo pravomocně rozhodnuto.*
25. *Žalobce ovšem žádost včas nepodal. Podal ji až po uplynutí doby platnosti jeho původního povolení k dlouhodobému pobytu. Tím pádem podání opožděné žádosti nemohlo založit fikci pobytu. A následně podaná žaloba, které krajský soud přiznal odkladný účinek, jej ani nemohla vrátit do doby fikce. Tu totiž nikdy nezískal. Ostatně i proto mu OAMP vydal výjezdní příkaz a nikoliv tzv. překlenovací štítek podle § 47 odst. 11 zákona o pobytu cizinců.*
26. *K zahájení řízení o povinnosti žalobce opustit území došlo až poté, co platnost tohoto výjezdního příkazu uplynula. O neoprávněnosti pobytu žalobce v té době nelze pochybovat. Krajský soud sice přiznal odkladný účinek žalobě ve věci prodloužení dlouhodobého pobytu usnesením ze dne 29. 3. 2018, č. j. 29 A 34/2018-22, tj. dřív, než krajské ředitelství vydalo rozhodnutí o povinnosti žalobce opustit území. Důsledkem přiznání odkladného účinku však bylo pouze to, že žalobce nemusel vycestovat a mohl zde vyčkat rozhodnutí soudu. Přiznaný odkladný účinek však nemohl zpětně legalizovat neoprávněný pobyt žalobce, který započal dne 13. 11. 2017. Obdobný efekt má podání žaloby ve věci správního vyhoštění, které zákon o pobytu cizinců přiznává odkladný účinek automaticky (§ 172 odst. 3). Odkladný účinek slouží k tomu, aby žalobce mohl efektivně využít své právo na opravný prostředek a setrvat v ČR do rozhodnutí soudu. Jeho pobyt však de facto není oprávněný. Pouze není možné vynutit po žalobci splnění povinnosti vycestovat z ČR.“ Tyto otázky pak mohou být významné pro další řízení o žádosti žalobce.*
27. *S ohledem na výše uvedená pochybení, kdy dosud nebyla najisto postavena základní východiska pro aplikaci zamítavého důvodu dle § 87 odst. 1 písm. i) bod 2 zákona o pobytu cizinců, považuje soud za nadbytečné, aby se nyní vyjadřoval ke zbývajícím námitkám týkajícím se dopadu do soukromého a rodinného života žalobce včetně nezohlednění unijní úpravy a nedostatků při zjišťování skutkového stavu. S ohledem na to neprováděl soud k důkazu ani dopis družky žalobce přiložený k žalobě.*
28. *Soud tak napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovanou v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).*
29. *Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě soud rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí a ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s.ř.s., a to tak, že žalobě vyhověl. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné. (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č.j. 1 Azs 95/2021-25).*
30. *O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšné žalované. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení*
- Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

představují soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu) a náhradu hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 800 Kč + DPH o sazbě 21% ve výši 1 428 Kč a soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, celkem tedy 11 228 Kč včetně DPH. (výrok II.)

31. Žalobce zaplatil soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč. Jelikož však zdejší soud o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodoval, povinnost zaplatit soudní poplatek žalobci nevznikla. Podle ust. § 10 odst. 1, věty druhé, zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, bylo-li na poplatku zaplacen více, než činila poplatková povinnost, vrátí soud přeplatek. Jelikož žalobce uhradil soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč nad rámec své poplatkové povinnosti, rozhodl soud o vrácení přeplatku, který tímto způsobem vznikl. (výrok III.) Současně ve výroku IV. stanovil žalobci povinnost, aby soudu ve stanovené lhůtě sdělil číslo bankovního účtu, na který má být částka odpovídající soudnímu poplatku vrácena, nebo, pokud to není možné, údaje k vyplacení částky prostřednictvím poštovní poukázky. Jinak nebude možné danou částku poukázat ve lhůtě stanovené ve výroku III.
32. Soud danou žalobu projednal přednostně ve smyslu § 56 odst. 1 s.ř.s. s ohledem na složitou pobytovou situaci žalobce, se kterým je též vedeno řízení o správním vyhoštění.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. června 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.